

Екологічний менеджмент промислових підприємств

Загальні відомості:

Екологічний менеджмент – це система управління діяльністю підприємства (організації) в тих чи інших її формах, напрямках, сторонах, які прямо чи непрямо стосуються взаємовідносин підприємства з навколишнім природним середовищем. Екологічний менеджмент – це тип управління, принципово орієнтований на формування та розвиток екологічного виробництва й екологічної культури життєдіяльності людини. Це тип управління, побудований на соціально-економічному й соціально-психологічному мотивуванні гармонії взаємин людини із природою.

Екологічний менеджмент є частиною щоденної менеджерської праці на підприємстві. Завдяки йому є можливість постійно вдосконалювати екологічну та економічну діяльність, зменшувати ризики для навколишнього середовища, для здоров'я й безпеки працівників, а також скорочувати витрати. Екологічний менеджмент допомагає вирішувати екологічні проблеми, пов'язані із наданням послуг, з виробництвом продукції в різних сферах діяльності відповідно до обраних підприємством цілей та напрямків розвитку. Підприємство, впроваджуючи екологічний менеджмент, систематично приділяє увагу екологічним проблемам, що виникають у результаті його діяльності, та безперервно працює над удосконаленням своєї діяльності, пов'язаної з впливом на навколишнє середовище (виробничі процеси, послуги та продукти).

Короткий опис дисципліни:

Метою викладання дисципліни «Екологічний менеджмент промислових підприємств» є формування у здобувачів третього рівня вищої освіти системних знань та практичних навичок з питань формування системи екологічного менеджменту на промисловому підприємстві; оволодіння новітніми досягненнями в галузі сучасної екології і провідним вітчизняним та зарубіжним досвідом у сфері раціонального природокористування, ресурсозбереження, екологічного менеджменту, екологічного аудиту.

Основні завдання курсу є вивчення здобувачами третього рівня вищої освіти екологічних проблем у виробничій діяльності через впровадження у виробництво технологій, методів та способів запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, концепцій, цілей, функцій екологічного управління; засвоєння основ екологічного менеджменту та аудиту.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації (з проблем екології та дотичних питань), зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у науковій та науково-педагогічній діяльності.

ПРН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології.

ПРН 7. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

ПРН 9. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні (інженерні) проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів.

ПРН 11. Вміти виконувати оцінку техногенного навантаження на складові довкілля та його окремі складові із застосуванням у наукових дослідженнях методів системного аналізу якості навколишнього середовища.

Зміст лекційного курсу:

Змістовий модуль 1. Предмет і задачі екологічного менеджменту.

Тема 1. Предмет і задачі екологічного менеджменту.

Тема 2. Стан екологічного менеджменту в Україні. Міжнародний підхід до екологічного менеджменту.

Змістовий модуль 2. Система екологічного менеджменту.

Тема 3. Система екологічного менеджменту.

Тема 4. Методологія дослідження екологічного менеджменту.

Змістовий модуль 3. Законодавчо-регулююча база екологічного менеджменту.

Тема 5. Законодавчо-регулююча база екологічного менеджменту.

Змістовий модуль 4. ДСТУ ISO 14001:2015.

Тема 6. ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. вимоги та настанови щодо застосовування».

Змістовий модуль 5. Екологічний аудит.

Тема 7. Місце і роль екологічного аудиту в управлінні природокористуванням.

Тема 8. Правові та організаційні особливості проведення екологічного аудиту.

Змістовий модуль 6. Екологічний менеджмент підприємства.

Тема 9. Екологічна політика підприємства.

Тема 10. Етапи розробки та впровадження системи екологічного менеджменту підприємства.

